

حریت فکریه

عمل اداره-سی: باب عالی جاده-سند
یکی عثمانلی مطبعه و کتبخانه-سی

آبونه-شرائطی:

عالمک عثمانیه ایچون سنه لکی: ۴ آلتی آیللی ۲۵ غروشدر
عالمک اجنبیه ۱۲ ۷ ۷ فرانشدر

نسوان استقبال غلامرئسی:

کترین بهیج خام [ملقوز پاشنده]

پارس مکتوبی

پاری

بوانحطاطه بك منأفم . بن پارسده دائما بر فردوس
بدیعیات بولق ایستهر ایدم . قریحه کوچولمش . رنكلر
بر آرزوولمش . آهنگ آرائش . نه یالان سویلیم؟ یان
آكلامیورم ، بنم ذوقه برسرطان عارض اولمش؛ یاخود
فرانسه بدیعا سقوط ایدیور .

استانبولدن حرک ایدرکن . رفات عال المال سالون
رسملری محتوی بر قاج قوییه نك کندیلرینه ارسالی تمی
اقتشلهردی . بورسملری آلدیم فقط کوندرمه بیکم .
بلکه حسن انتخاب ایدم مدی دیه معاتب اولماق ایچون
اهمالکار وصفی اوزرمه آلیورم .

پاری ، پاری ! تدمر کی ، نینوه کی ، بابل کی ،
سافنگه کی بوکاظمه رنكلر نكده صوك سنین حیاتی
کچیریور . دوز کون و آلاق کوتیله محافظه شباب
و طراوت ایدن بر آلفه عشوه کار کی پارسده
جلا کوتیله ، یالیز همیله اعتباری محافظهده . بوراده ،
بر سرعت و اهزا ایه ، هر شی اسکیور . جرمان
واسقادیناو ملکشلر نك بر شباب لطافتی ، نطافتی
پارسده کوردمیورم و اسکی پارس عقلمه کلهر نك منأف
اولیورم . اون طقوزنجی عصرده ، ایلک دفعه ، بورای
زیارتمده بك جوال حسیاتك تحت نفوذ و تأثیرنده ایدم .
شمدی اوله دكل . درت نعله هبوط وار . مراقبیم .
تدی ایدن یالکیز بز دكل . ایشه بوکا مقدرات تاریخیه
دیرلر . ایشم فضلهجه اولدیغندن بوقدر جق یازیورم .
قارئلمك عفوئی استرحام ایدرم . بوندن صکره
اوقیانوسدن یازارم . السلام

۲۴ تیسان ۱۹۱۴

جلال نوری

لاتین حرفلری

[بکن نسخه دن مایعد]

باقکیز سزه بر آلمان دوستمك معلوماتی عرض
ایدیم : بوقات عمومیتله صویداشلری کی تورک عییدر ؛

بوندن بر جوق سنه اول ، هر موسم پارسده آجیلان
صنایع بدیمه سرکیسنه کیتمش ایدم . ارباب صنعتك
کوستردیکی مهارت ، رنكلر ك حسن امتزاجی ، تصاویرك
اسلوبی ، طوغریبی ، بی اوزون مدت دوشوندورمشدی .
هله بر قاج نابولو بك زیاده نظر تقدیری جلب ایتدی .
دفعات ایه بونوادر بدیمه بی سیر ایتدم . واقعا اوزمان امیره
سیونست طرز تر بیعی احداث ایدلشدی ، شو قدر وارکه
اواسکی اسلوب جیدهنوز موجوددی . هر رلوحده فرانسر
ذوق سلیمك ، فرانسر دهای ابدانك التاعاتی کور .
یلپوردی . اوسه نك صنایع نفیسه سالونی ، عاذنا ، اوزون
سنه نك محصله بدایی اولان « لوقه نیورغ » موزسی
کی ایدی . اوصالونك اقتاض حیاتی اولان برایکی
فوطوغرافی بیوک بر حس دیاتیروری ایه حالاصاقلارم .
آردن سنه لر کچدی . یته پارس صنایع بدیمه مشهر
سویسی کزلیورم . آجیق اولان ایکی دائرمی بر آرز
سرعتله و فقط اعتنا و دقت ایه سیر ایتدم .

اسکیبی کی صالونلر رسم ایه طوب طولی . رسملر ،
یاغلی ، صولی بوایلر ، پاستلر ، قره قلملر ، هیکلر ،
هیکلچکلر ، بدیی مفروشات ، حتی اویونچاقلر ، هله
بر جوق چرچیورلر نظری جلب ایدیور .
فقط . . . فقط . . . آه بوسه عارلری نه بیوک الم
واضطراب ایه یازیورم . فقط . . . فقط . . . بدیعیاتك
کبه ملامتی اولان پارسده صنایع نفیسه اعتباریهده
برسقوط ، بر انحطاط وار . اون ، اوزبش سنه اولکی
صالونلر عقلمه کلپور . اوراده کوردیکم بر ایکی نابلو
حافظه عنیمده ابد مقوشدر . شمدی کوزلری قاییورم :
قارشیمه امیر سیونیست و کویست لوحلر کلپور . شایان
نظر بیوک ریشنی بوق ؛ مضحکه بردازلرک سالونی کزدم ،
کوله دم ، بلکه بر آرز اغلامق ایستدم .

املائیہ ، یازبلیہ و نہایت القباریہ اوغراشیورلر . بز
 عربچہ نیک منصرف اولماسی سایہ سندہ قولایجہ اوکرہ نیلہ .
 چکنی فرض ایدپورز . باطبع مسئلہ نیک بوتون کوچلکی
 بوندن عبارت دیکلدر . خصوصیلہ اعصاب مسئلہ سی حل
 ایدیلر . مشکلرلر دہ کیلدر . کندیلرلہ تماسدہ بولوندیغ
 حلبی ، شاملی بعض دارالفنونل افندیلر وار ، بونلر
 تحصیلری اعدادی مکتبلرندہ کوردکارندن تورکچہ نیک
 ادبیاتہ وائف اولدقلری حالہ عربچہ درست برغزتہ
 اووقولایمہ حق درجہ دہ لسان مادر زادلری آزیلیورلر ،
 صوک ملیت پرورلک جریانلری اوزرینہ بوضعتیلری
 کندیلری شایان تأسف برحال صورتیلہ اعتراف ایدپورلر .
 کندیلرینہ نہ ایچون ایکی ، اوج سنہ دنبری چایشاورلر .
 سکر ؟ سوانی عطف ایدنجہ ، لاساغزی فصیح اوکرہ نہ
 بیلمک دورت ، بش سہ بہ متوققدر . اک زیادہ کوچلک
 معروض قالدیغمز کلدن زیادہ حرکاتدر ، اعرابدر .
 مآلندہ جواب ویرپورلر . املانی قولایلاشدیرمق ایچون
 حرکات رینہ صائلر وضعی فیکری آرالرنده یک چوق
 تعم ایتمکدہ در . عربلرکندی حرفلری حقدہ بوقادار
 حریرتوروانہ دوشوتجہ بزم هیچ بر صورتلہ احتیاجزی
 تسویہ ایدمین عرب الفبائہ قدسیت رنگی ویرمکلکمز
 تصادف اولونماز غریبہ لرنددر . ہر حالہ سائفہ تعصب
 ایلہ قبالدن زیادہ قبال طرفدارل اولپورز . شوراسی
 محقددر کہ عربچہ بیلہ آزاجق تبدیل نتیجہ سندہ لاتین
 حرفلرلہ یازیلایلیر . Wolney وولنہی ، نامندہ کی
 بر مؤلف بوندن بریحق عصر مقدم بوداعانی سرد ایتش
 و عربچہ نیک خصوصی ماہیتدہ بولنان بر طاق حرفلرینہ
 کوچوک تبدیلات ایلہ لاتین حرفلری اساس اولوق اوزرہ
 بررشلکی تخصیص ایتش وادعائی نمونہ لرلہ اثبات ایتشددر .
 بوسایہ دہ عربچہ نیک قرائتی بر ہفتہ لاق سی بہ منوط بر
 درجہ سہولتہ ناٹل اولمش بولوناجقددر . مؤلفک بوانری
 استابولہ بازید کتبخانہ عمومی سندہ کورمشدہ . بوکون
 بعض سورہ علماسی دہ بو فکرک مدافعی بولنقدہ درلر .
 بومسلہ دوغری بدن دوغریوہ بزہ تعاق ایتمہ دیکندن عربلری

تورکچہ منی اوکر نیکہ چایشیور . آمانجہ لغت کتابلرندن
 ایچہ گلہ ازہرہ مش ، یازبزی یک آزیلیور و نہایتسز
 مشکلاتندن بحث ایدیور . بعض روم دوستلری کندینسک
 مراقی قلمین ایچون معہود تورکچہ فقط روم حرفلرلہ
 منتشر غزتہ لردن برنی توصیہ ایتشلر .

افضای شرقی کزمش ، خصوصیلہ تونکیندہ بش ،
 آلتی سنہ برقرارہ دیرکتور لغتدہ بولمش ، اودہ سوبلور :
 زاپون وچینیلر آراشدہ لاتین حرفلرینک قبولی فیکری
 تعم ایدپور . حتی بوفیکری ترویج ایدر ولاتین حرفلرلہ
 مطبوع چین وژاپونچہ غزتہ لر بیلہ جیقعمہ باشلامشددر .
 خصوصیلہ چینیلر جمہوریتک اعلاشدن بری لاتین
 حرفلری کیتدجکہ متزاید برنسقدہ استعمال ایتمکہ باشلا .
 مشلدر . لبرال حکومت بوجریانی نیم رسمی برصورتدہ
 حامیہ بیلہ ایتمکدہ در .

شوراجقدہ عرب حرفلری اسلامافہ ، مسلمان
 ملتلرہ منحصر بر مؤسسہ اولوق اوزرہ تاقی ایدن ذواتہ
 خطاب ایدرک دیہ حکم کہ : اسلام بین الملیتہ داخل
 بکرمی میلیون مسلمان چینلی شیمیدی بہ قادار کندی
 خصوصی و عجیب یازیلری قوللانیورلردی ؛ شیمیدن
 سوکرہ دا لاتین حرفلری قوللانیاری شدلہ وارددر .
 ہر ایکی تقدیردہ در بر طرفدن چینیلر ؛ اوتہ طرفدن
 آرناوودلر ، بوشناقلر حتی مسلمان کورجیلر عرب
 حرفلری قوللانیادقلری چہلہ جامہ اسلامیتدن خارجدہ می
 تاقی ایدیلہ چکاردر ؟ معقولادن آیرلمایم ، ہلہ مضر
 خرافات باطالقندہ بوغولمایم . اجتماعی حادثاتی چاملیجہ
 تہہ سندن دہ کیل ہمالایا شاہقہ لرندن تفتیش وترصد
 دورینکلکی کوسترہم .

الحاصل لاتین حرفلرینک احراز ایتمکدہ اولدینی
 ظفرلر سلسلہ سی نہایتہ ایدر درکن برآزدہ عربلرک بو
 فکرہ قارشو نہ طرز قبول کوسترمکدہ اولدقلری مطالعہ
 ایدم : ظن ایدلہ سین کہ عربلر ایچون ملی برماہیتی حائز
 اولان بوکونکی الفبائز کندیلر نچدہ تنقید و مؤاخذہ دن
 مصون بولنقدہ در . خایر ! بوکون عرب کنتجلیری

لاتین القباسنه دینی برمانعه اولارق ارانه ایدمه چکلمه
آئیده کی فقره بی اتحاف ایدمه .

شیخ الاسلام یاخود فتوی امینی حضرتلرندن شو
سؤاله بر جواب آلتی پک آرزو ایدرم : فرانسلر
اسلامیتک اساساتی پک معقول بولارق ملتجه اهتدا اتمک
ایسته یورلر ! حبیبا آلنری مسلمان عد ایدمه یلمک ایچون
اونک ظریف لسانلرینک عرب حرفلریله یازلماسی شرط
اساسیمی اتخاذا ایدیله چک ؟ « نهوت ! » جوابی هیچ ده
انتظار ایتدیکم حالده آیرسم کال جساتله « نودھیتله
دنیا بی مسلمان ایدمه سکر . » مقابله سنده بولنه چم .
« خایر ، بآس بوق » جوابی آیرسم : « بزور کارکده
لاتین خوفلری قوللانامزده مساعدده بخش ایدر برقوا
ویریکر ، رجاسی سرد ایدمه چکم . پک مجرد مطالعاتده
بولندیغمی ، قیاس مع الفارق یایدیغمی می سوبلیه چکسکر .
خایر ، فرانسلر ، نه قدار آزعرب ایسه لر بزده اوقادار
آزعربز . بوکون دازمه لریمزده قوللانان لسان اوک
سورولمه سون . اونک نه قدار صنعی ، طبیعته غنائ اولدینی
آرتق ثابت اولدی .

حاصل کلام لاتین حرفلری هرشیته رغماً غلبه ایدمه .
چکدر . قارشی قارشی یه کلن و قابلیت انتشاریه لری
مختلف ایکی اجتماعی مؤسسهدن البته کز یاده تعمیمه قابلیتی
اولان غلبه ایدر ، دیکر کی بلع ایدر . بوکا مخالفت
صنمیدر ، عارضیدر ، موقتدر

— مابعدی وار —

حریت فکریه یه

اوسکدار ۱۴ تیسان ۱۳۳۰

افندم ،

اسلام مجموعه سنک آلتی نورولو نسخهدنه ، بعض
دین قارداشلریمزک ، جمعه وایرام نامازلریده جوامع
شریفده ایراد ایدیلن خطبه لریک تورکجه اوقونما می ایچین
باب مشیخته مراجعت ایتدیگلری وقتوا امانتدن بونک

کندی حاللرینه بیراقلم وکندی داها مبرم احتیاجاتمزی
المزدن کلدیکی قادار تهویسه چالایلم . بوکون (عرب
ملتی) ، (تورک ملتی) ، قادار تهلیکه قارشوسنده
بولنما یور . اونلر ایتباهلری داها یاواش داها آغیر
یاپارقدن ده ایلریله ییلیرلر . بزایسه ملتجه موجودیمزی
قورومق ایچون چابوق ، پک چابوق داوارامغه مجبورز .
المزده متزلزل بر حالده بولسان حاکمیتزدن استفاده
ایدمرک سربستجه تورک مدنیتی قوی تمللره استناد
ایتدیرمه لی بز . اوندن سوکرکا معاذالله حکومتجه منقرض
بیله اولسوق یوسف آتچورابکک دیدیکی کی بر تورک ملتی
باقی قالاچق و یومتین اساسلره دایانامل البته برکونینه
حاکمیتی اسکی ششمه سیله استرداد ایدمه چکدر .

التهابه لسانمزی اوچ دیلدن مرکب تلقی ایدنلرجه
مهم عدا ایدیله چک فارسیدن ده برنیده بحث ایتمه مساعدده
ایدیکیز . محجملر ملیت پرورلک لرینه رغماً کندیلرینه
قائق کلن عرب مدنیتی تأثیری آتنده قیماً تمثل ایتدیلمز ،
عرب حرفلری قبول ایتدیلمز . نندن سوکرکا کندیلرینه
خاص اولان (پ ، چ) حرفلری ایچون اوچر نقطه
وضعی دوشونه بیلدیلمز . عجملرده بزم بولوندیغمز
وضعیتده درلر . لاتین انقیاسی طرفدارانی ایران علما
وشبانی ده اخیراً مشغول ایتدیکه باشلادی . اویله ظن ایدرم که
سیاسی انقلابلرنده اولدینی کی بواجتماعی انقلابده
اونلر بزه تقدم ایدمه چکدر . فقط بو سوکمنجینک
حسن نتیجه ویره چکندن قطعیاً امین اولمالی .

پافکنز سزه قایطاسلاق برمقایسه داها : محجملر
وارمنیلر عینی عیرقدن ، عینی شعبه دندرلر ؛ لسانلری
آراسنده پک صیقی مناسبات اولدینی فیلولوغلر تحقیق
ایتمش بولتورلر . حالبوکه وارمنیلر داها اورژینال اولقله
برابر لاتین الفبالری سلسله سنده ادخال ایدیله بیله چک
برنوع منفصل حرف قوللانایورلر . نندن اوز قارداشلری
بوئنان عجمه ده عینی الفبا ایله یازیلما سین ، شومقایسه چک
بزده (فارسی لسانی لاتین حرفلریله یازیلما ییلر) قضیه سی
بدهت درجه سته ایصال ایلر .